

HERCULE POILOTS STILLE NACHT

*Voor de in alles briljante Kate Jones,
wier redactionele suggesties een enorme verbetering
van dit boek zijn gebleken*

Inhoud

Proloog	9
---------	---

19 december 1931

1 Een ongewenste bezoeker	15
2 Een ongeplande trip naar Norfolk	25
3 We arriveren in Munby	35
4 Een staat van doodsangst	46
5 Frellingsloe House	51
6 Arnold doet een voorstel	60
7 Een gesprek met Vivienne Laurier	70
8 Het avondeten	81
9 Uitzicht op de binnentuin	89

20 december 1931

10 Poirots nare droom	97
11 De twee aanwijzingen	104
12 Een duik in zee, een bad en een lijst	116
13 Inspecteur Mackles eigen handen	124
14 Twee kerstbomen optuigen	131
15 Duluth Cottage	144
16 Nog meer kerstbomen worden versierd	152
17 De deuren en Mr Hoofd-Bezeren	160
18 De boom in de bibliotheek	166
19 Onbeantwoorde vragen	173
20 De regels van het Moraalspel	181

21	Het ware patroon	185
22	Ik maak aantekeningen	191

21 december 1931

23	In het St Walstan-ziekenhuis	203
----	------------------------------	-----

22 december 1931

24	Olie die ontmaskert	215
25	Poirots verstoorde nacht	222

23 december 1931

26	Een diepe, droomloze slaap	229
27	De dood van gelukkige mannen	235
28	Blijdschap en schuldgevoel	241
29	Motieven en alibi's	247
30	De leugen van een gebroken ruit en de zoektocht naar de waarheid	251
31	Binnentuinen opnieuw bezocht	259
32	Op de loer	262
33	Missie volbracht	266
34	Menselijke voorwerpen	271
35	Verstopt	281
36	De tweede moord verklaard	287

24 december 1931

37	Een brief in mijn zak	301
----	-----------------------	-----

25 december 1931

38	Meer gelijk dan jij	311
----	---------------------	-----

	Dankwoord	315
	Over de auteurs	317

Proloog

Oudejaarsavond 1931

Mijn experiment werkte dus niet. Ik legde mijn pen neer en overwoog om het vel papier te verscheuren. Uiteindelijk verkreukelde ik het tot een bal, mikte op het laaiende haardvuur en miste.

Hercule Poirot, die aan de andere kant van de kamer zat, sloeg zijn ogen op van het boek dat hij aan het lezen was. ‘Bevalt je poging niet, *mon ami*?’

‘Trieste mislukking.’

‘Probeer een blanco pagina voor je te leggen. Er zullen onmiddellijk betere ideeën in je opkomen.’ Zijn groene ogen schoten heen en weer tussen de keurige papierstapel op de hoek van zijn bureau en de prop van mijn mislukte project, die tegen de achtergrond van zijn verder onberispelijke salon in Londen heel erg opviel.

Ik wist wat hij dacht: op weg om meer papier te pakken zou ik vast en zeker de wanorde die geheel mijn schepping was herstellen. Hercule Poirot is geen type dat het kan tolereren als iets in zijn directe nabijheid zich op de verkeerde plek bevindt, in elk geval niet langer dan... hoelang? Als ik niets deed, zou het dan seconden of minuten duren voordat hij me vroeg om mijn rommel op te ruimen?

Vastberaden om mijn staat van dienst als een voorbeeldige gast niet te bezoedelen handelde ik snel. Mijn tweede poging deed het aanstootgevende voorwerp in het vuur belanden waar het thuis hoorde. Ik liep terug naar mijn leunstoel zonder gebruik te maken

van een maagdelijk vel papier. ‘Wil je niet nog een poging wagen?’ vroeg Poirot. ‘Geef je je – hoe noemde je het? – idee van de “bovenste plank” op?’

‘Sommige ideeën zijn alleen aantrekkelijk tot je probeert ze te verwerklijken,’ zei ik. Mijn fout was geweest dat ik had geprobeerd dat van mij tot vermaak voor na het avondeten te maken, terwijl het me inmiddels duidelijk was dat elke vorm van plezier wel het allerlaatste was wat het zou moeten zijn.

‘Misschien kun je me vertellen wat je in gedachten had, als het niet langer de grote verrassing hoeft te zijn...?’

‘Het was echt niets.’ Ik voelde me te opgelaten om het erover te hebben. ‘In plaats daarvan zal ik een kruiswoordpuzzel voorbereiden.’

‘Hoe geheimzinnig.’ Hoofdschuddend leunde Poirot achterover in zijn stoel. ‘Wanneer ik aan geheimen denk, zal ik me altijd de woorden herinneren van Miss Verity Hunt in haar felrode avondjurk. Herinner je je ze, Catchpool?’

‘Ja, helaas.’ Ik had het zogenaamd wijze advies van Miss Hunt de belachelijkste wartaal gevonden die ik ooit had gehoord.

Poirot herhaalde het ergerlijke axioma, heel voorspelbaar, misschien in de hoop mij uit te dagen: “Wat u ook het meest wenst verborgen te houden, zet u schrap voor de beproeving die u wacht en geef de hele wereld uw allerdiepste geheim prijs. U zult zich meteen vrij voelen en die vrijheid is werkelijk heerlijk.” Dat is volgens mij grootse wijsheid.’

‘Het is nonsens,’ zei ik. ‘Je zult alleen vrij zijn van de geheimzinnigheid – die je om te beginnen al koos omdat je die prefereerde boven alle dingen waar je heel lang níét vrij van zult zijn als je alles onthult: ongetwijfeld eindeloze bemoeienissen en pesterijen van alle kanten. En dat is als je de wet niet overtreedt. In het geval van een crimineel – laten we zeggen een moordenaar – zou je nauwelijks vrij zijn van de beul, of wel soms, als je aankondigde dat jij de schuldige partij was?’

Poirot knikte. ‘Ook ik ben de zaak van een moordenaar aan het overdenken.’

Geen van ons beiden sprak de naam uit van degene die nog altijd heel erg in onze gedachten was.

‘Het is waar,’ zei hij. ‘Toen de misdrijven eenmaal waren gepleegd, werd misleiding noodzakelijk om gerechtigheid te ontlopen. Maar ik vraag me af... Zonder de vastberadenheid om het geheim tegen elke prijs te bewaren zou er helemaal geen motief voor moord zijn geweest.’

‘Zeg dat nog eens, Poirot.’ Ik dacht het verkeerd verstaan te hebben.

‘Het is overduidelijk: als de moordenaar niet had besloten dat het verborgen houden van het geheim het waard was om twee moorden te plegen...’

‘Dat klopt van geen kant,’ onderbrak ik hem, niet in staat mijn bezwaar voor me te houden. Zijn foute uitspraak was voor mij net zo onverdraagzaam als mijn papierprop op de vloer voor hem was geweest. ‘Het motief voor de moorden was niet de angst dat anderen erachter kwamen. Helemaal niet.’

‘Wat is dit voor waan? Natuurlijk was dat de reden!’

‘Nee, niet dus.’

Poirot oogde geschrokken. ‘Ik snap niet wat je bedoelt, *mon ami*. Weet je niet meer dat je met je eigen oren hebt gehoord dat de moordenaar bevestigde...’

‘Net zo goed als jij.’ Het was iets langer dan een week geleden dat Poirot elke noodzaak voor verder bedrog van de kant van de moordenaar had weggehaald door de volledige feiten van de zaak op zijn onnavolgbare wijze uit de doeken te doen. Zijn bevindingen waren in alle details juist geweest, en toch... wat fascinerend en frustrerend dat hij het over het waarom van alles zo mis had – en dat zijn vergissing pas nu, acht dagen later, duidelijk moest worden.

Ik zocht zijn gezicht af naar tekenen dat hij zich vermaakte door

mij op de proef te stellen, maar zag er niet één; hij meende dus elk woord dat hij zei. Wat bijzonder.

Ik viel even stil, ervan uitgaand dat hij het juist moest hebben en ik dus mis. Dat deden we traditioneel zo. Kon dit een ongekende afwijking zijn van dat algemene principe? Hoe meer ik het me afvroeg, des te zekerder ik werd: de moorden van Norfolk die Poirot op zo'n briljante wijze had opgelost, waren niet gepleegd om het geheim van de moordenaar te bewaren. Dit geloven was een grondig misverstand over wat zich tussen 8 september en de kerst had voorgedaan in het St Walstan-ziekenhuis en in Frellingsloe House.

Ik repte me naar Poirots bureau en pakte vier vellen van de stapel leeg papier. Tot nu toe heb ik van elke zaak die Poirot met mijn (oneindig gebrekkige maar altijd toegewijde) hulp heeft opgelost een verslag geschreven. Maar aan mijn vertelling van de moorden van Norfolk was ik nog niet begonnen. Tot dit moment had het daarvoor te vroeg gevoeld.

Het duurde nog een paar uur tot het avondeten. Normaliter zou ik zo tegen het einde van een jaar niet aan zoiets belangrijks beginnen, maar ik wilde hier nog geen seconde langer mee wachten. In stilte zei ik tegen mezelf: 'Laat de wijze lezer bepalen of geheimhouding het motief was of niet.' Vervolgens pakte ik mijn pen op en ging ik helemaal terug naar het begin...

19 december 1931

Een ongewenste bezoeker

Poirot en ik bediscussieerden de relatieve verdiensten van kalkoen en eend, en welke van de twee er in onze kerstlunch moest worden opgenomen, toen er op de deur van zijn salon in Whitehaven Mansions werd geklopt. 'Binnen!' riep hij.

Ik was dankbaar voor deze onderbreking. Het zou me de tijd geven om te overdenken of ik al het mogelijke had gedaan en nu redelijkerwijs mijn nederlaag zou kunnen toegeven. Ik had gepleit voor kalkoen, maar eerlijk gezegd gaf ik de voorkeur aan eend. Een sterk geloof in het belang van tradities had me gedwongen om tegen mijn persoonlijke smaak in te argumenteren. Aangezien Poirot de gastheer van onze kerstviering zou zijn, moest hij waarschijnlijk wel zijn zin krijgen – tot deze conclusie kwam ik toen George, Poirots bediende, enigszins onhandig zijn hoofd om de deur stak.

'Mijn verontschuldiging voor de onderbreking, sir, maar er is hier een dame voor u. Ze heeft geen afspraak, maar zegt dat het een zaak van het hoogste belang is. Volgens haar kan het niet wachten, zelfs niet tot morgen.'

'Ik kan weg...' zei ik, al half overeind komend uit mijn stoel.

'Nee, nee, Catchpool. Blijf. Ik ben niet genegen om deze middag een onverwachte bezoeker te ontvangen. Het is me opgevallen dat de meeste mensen sinds de onaangenaamheden op de Amerikaanse aandelenmarkt niet in staat zijn om de urgentie van hun toestand op juiste wijze in te schatten.'